

мия царъ Фердинандъ, отъ което заемаме следнитъ редове:

„Презъ цѣлото пътуване отъ Ситняково до Бѣли-ца императорътъ не преставаше да се удивлява на великолепитъ сценарии изъ долината на горна Марица и на спусъка на *Манчовъ-чалъ*, къмъ *Грънчарското езеро*, презъ вѣковнитъ лесове отъ мура, освѣтявани от-време-навреме отъ лжчитъ на проникващето презъ облацитъ слънце.

Но когато, приблизително на височината на горното течение на рѣката Якорудщица, слънцето успѣ да пробие гжстата завеса на мъглитъ и облацитъ и откри предъ нашитъ очи прекрасната верига на Пирина въ неизказано хубави цвѣтове, императорътъ заповѣда автомобилътъ да спре и възхитенъ извика:

— О прекрасна, несравнима картина! Кой въ Европа е мислилъ нѣкога, че Балкански-полуостровъ крие въ недрата си подобни великолепни сценарии и планински пейзажи!“

Като кръстопжитище, *Заврачица* до 1912 г. бѣ свърталище и прелѣзъ и на народни бунтарски, и на чисто разбойнически чети, каквито е имало и по времето, когато Ив. Вазовъ е посетилъ този потаенъ кжтъ. Затова той споменава за нея съ страхъ и трепетъ:

— „Въ тази планинска покрайнина никое лѣто не минава безъ разбойници и безъ потери. Тя е българска Калабрия“.

Но сега тукъ е всичко мирно и безопасно, ако не е страхътъ отъ нѣкоя вежлива баба мецана, каквито сноватъ изъ дебритъ на великата пустиня.

Раменетъ на *Заврачица*, като седловина, сж заети отъ два шеметни рилски върха: *Янчовъ-чалъ* и *Манчу*.

Задъ *Янчовъ-чалъ* стърчи свирепиятъ *Ченгене-чалъ*, придобилъ името си, разправятъ, отъ неприятна поличба.

Омръзнали на разложкитъ цигани дългитъ зимни ноци и християнски пости. Затжгували за ширни про-